

Висновок. Таким чином, за рахунок внутрішніх механізмів і чинників психологічної безпеки, оволодіння різноманітними прийомами психічної саморегуляції дозволить забезпечити психологічну безпеку і оптимізувати поведінку людини в небезпечних ситуаціях. Ми вважаємо, що саме самозабезпечення безпеки в таких ситуаціях стає найбільш дієвим, і пізнання людиною своїх поведінкових реакцій, емоційних відгуків на ситуацію, самооцінка стану, мобілізація ресурсів та організація відповідної поведінки допоможуть створити коло психологічної безпеки, досягнути психологічної стійкості та стати механізмом для формування навичок саморегуляції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Соломін В. П. Психологічна безпека: навч. посіб. / Соломін В. П., Шатрова О. В. - К.: 2008. – 61 с.
2. Психологія переживання подій: збірник наукових праць / за ред. М. В. Папучі. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. - 190 с.
3. Сивогракова З. А. Психологія емоцій. Регуляція емоцій: Практикум. / Сивогракова З. А., Алексєєнко Н. В. - Харків, 2017. - 42с.
4. Movmyga N. Ye. Role of valeological competence as the basis of health culture and health-saving behavior of young people in the system of higher vocational education / N. Ye. Movmyga, O. V. Polezhaieva // Актуальні питання у сучасній науці. Сер.: Педагогіка. 2023. Вип. 7 (13). – С. 442-455.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПОСТРАЖДАЛОГО ПО ГОРИЗОНТАЛЬНІЙ ПОВЕРХНІ ЧЕРЕЗ ВОДНУ ПЕРЕШКОДУ STUDY OF THE PROCESS OF TRANSPORTATION OF THE INJURED ON A HORIZONTAL SURFACE THROUGH A WATER OBSTACLE

*Здобувач вищої освіти (І рівень навчання) Пєхов Д. О., наукові керівники
к.н.держ.упр., доцент Кононович В. Г., к.т.н., доцент Бородич П. Ю.,*

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Анотація. Проведено дослідження процесу транспортування постраждалого по горизонтальній поверхні через водну перешкоду.

Ключові слова: водна перешкода, рятування постраждалого.

Annotation. A study of the process of transporting a victim on a horizontal surface through a water obstacle was conducted.

Keywords: water obstacle, rescuing the victim.

Вступ. В доповіді наведено, в результаті обстрілів та підривів в умовах воєнного стану відбувається руйнація водних перешкод дамб, шлюзів тощо. В результаті цього можливо затоплення місцевості, будинків, збільшення ширини річок. це може призвести до того, що людина буде заблокована водою, а може бути і травмована

Актуальність. Процес рятування постраждалого по горизонтальній поверхні через водну перешкоду не розглянуто в нормативних документах, що регламентують дія-

льність оперативно-рятувальної служби ДСНС України [1]. Виходячи з цього, в доповіді пропонується розглянути процес транспортування постраждалого по горизонтальній поверхні через водну перешкоду.

Головними умовами, що визначають ступінь безпеки, є швидкість течії, глибина і характер дна річки, температура води та потужність потоку. Переправа безпечна при глибині 90 см, якщо швидкість течії не перевищує 2 м/с і відносно безпечна при швидкості течії до 3,2 м/с. Швидкість течії визначається підрахунком швидкості переміщення кинутого або пропливаючого легкого предмета (тріска, шматок кори, тощо) по відміряній на березі відстані. Закидання такої речі повторюється кілька разів. Глибина річки впливає на потужність потоку. До того ж зі збільшенням глибини зростає виштовхуюча сила, досягаючи для глибини 1,1м приблизно 40 кг. Переправу вбхід можна рекомендувати (із врахуванням досвіду учасників) при швидкості течії до 1-2 м/с і глибині, що не перевищує 1,1м.

Важливим фактором при переправі також є характер дна річки. Велике каміння утруднює рух, а утворені завихрення підвищують небезпеку втрати рівноваги. Тому місце переправи слід вибирати нижче каміння, перекатів, порогів. Найкращою є пряма ділянка, де річка розбивається на протоки.

При організації переправи через водну перешкоду одним із найскладніших моментів є переправа першого рятувальника на протилежний берег. Як правило, перший рятувальник повинен переправитись вбхід та закріпити канати на протилежному березі для організації переправи. Треба пам'ятати, що одна і та ж сама річка на різних ділянках має різну глибину. Треба враховувати і те, що глибина річок часто - величина змінна: впродовж години-двох, поки ви обідали на березі, рівень води може значно піднятися або впасти.

При переправі першому рятувальнику для стійкості краще користуватися міцною жердиною. Ставлячи ногу, необхідно обмацувати дно, шукати надійну опору. Жердина повинна знаходитися вище по течії і бути щільно притиснутою до стегна. Рука зі сторони цього стегна розміщена нижче на жердині, ніж інша. Необхідно рухатись боком до течії, приставляючи ногу, дещо нахилившись проти течії і сильно тиснучи на жердину. Жердину при переставлянні необхідно трохи піднімати над дном.

Рухатись треба на три і акт и нога-нога-жердина. Якщо одночасно підняти ногу і жердину, дуже легко втратити рівновагу і впасти. При переправі першого рятувальника вбхід йому необхідно забезпечити страховку. Страховка цього рятувальника здійснюється двома канатами. Основний страхувальний канат має бути приєднаний до перехрестя на спині індивідуальної страхувальної системи, щоб уразі зриву, той хто переправляється, залишався на воді обличчям вгору.

Страхувати рекомендується двом рятувальникам, що стоять на березі вище за течією від лінії переправи на відстані, що дорівнює мінімум половині ширини річки. При цьому канат повинен проходити через «чотири руки», не мати на кінці вузлів та бути розташованим перед страхуючими, щоб вони могли його візуально контролювати. Страхувати може і одна людина, але тоді необхідно закріпити кінець мотузки. Транспортувальний канат може знаходитися в руках однієї людини, яка знаходиться на бере-

зі на лінії переправи. У випадку зриву, за допомогою транспортувального канату рятувальник підтягується до берега.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ МВС України від 26.04.2018 року № 340. Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж. [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0801-18#Text>].

ВПЛИВ ВОЄННИХ ДІЙ НА ПРИРОДУ УКРАЇНИ

IMPACT OF MILITARY ACTIONS ON THE NATURE OF UKRAINE

К.т.н, доцент Максименко О. А., Музикіна О. А.

*Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Анотація. У статті наведено підсумки аналізу впливу воєнних дій на екосистеми України.

Ключові слова: Україна, воєнні дії, екосистеми.

Annotation. The article provides the results of the analysis of the impact of military actions on the ecosystems of Ukraine.

Keywords: Ukraine, military actions, ecosystems.

Актуальність. Негативний вплив військових дій на території України спостерігається на загальній площі, що відповідає 25% площі нашої держави [1].

Аналіз впливу воєнних дій на природу України. Війна впливає на екосистеми України різноманітно. Найбільш масштабним впливом характеризуються пожежі, які спричинені вибухами. Так, за даними Сергія Зібцева, директора Регіонального Східно-європейського центру моніторингу пожеж, до середини осені 2022 року такі пожежі охопили близько 2,4 млн гектарів, включно з 330 тис. га лісового фонду[2].

Негативний вплив таких пожеж призводить до загибелі різних видів фауни та флори, забрудненні атмосферного повітря незгорілими вуглеводнями, сполуками сірки, азоту, а також викиди великих обсягів двоокису вуглецю (CO₂). Відновлення екосистем після таких пожеж може тривати від кількох років до кількох десятиліть.

Вибухи боеприпасів та знищення військової техніки спричиняють забруднення ґрунтів, водойм та водоносних горизонтів токсичними речовинами, особливо негативний вплив на екосистеми спостерігається при потраплянні ракетного палива. Токсичні речовини мігрують, накопичують не тільки у ґрунтах та водоймах, а також в тканинах живих організмів, спричиняючи їхню загибель.

Значної коди природним екосистемам надають вибухи боеприпасів, які створюють постійне шумове забруднення, яке призводить до міграції птахів та тварин.